

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino vred
in v Mariboru s pošlji-
njem na dom
za celo leto 3 gld. — kr.
„ pol leta 1 „ 60 „
„ četrť leta — „ 80 „
Naročnina se pošilja
opravništvu v dijaškem
seminišču (Knaben-
seminar.)
Deležniki tisk. društva
dobivajo list brez po-
sebne naročnine.

Slovenski GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Posamesne liste
prodaja knjigar Novak
na velikem trgu
po 5 kr. — Rokopis-
se ne vračajo, nepla-
čani listi se ne spre-
jemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice, če
se natisne enkrat 8 kr.
dvakrat . . . 12 „
trikrat . . . 16 „

Katoličani, ne držimo križem rok!

Mnogi se še poprašujejo, ali bo vojska ali je ne bo; in če bo, kdaj se bo začela? Nespametno vprašanje! Saj vojska je že, dovolj huda vojska; saj freimaurerji po celem svetu ponavljajo jako pogosto svoje napade iz temnih podkopov svojih zoper sv. katoliško Cerkev. In če katoličani prelenobno odbijajo ljute napade, s tem še zdavno niso dokazali, da je mir. Za pravega vnetega katoličana prav za prav še nikoli stalnega miru ni bilo. Kar stoji sv. Cerkev, so se ves čas morali vojskovati njeni hrabri sinovi; včasih zoper očitne, včasih zoper bolj skrite hinavske sovražnike. Hudič še nikoli ni bil pri miru, kar je iz nebes pahnjel, kjer je bil prvo vojsko zgubil; in znabiti zanj ni slabejša žetov ob časih, ko vojskini topovi molčijo, kakor takrat, ko se ljudje na vojskinem polji med seboj ljuto koljejo, streljajo in mesarijo. Na tihem, polagoma, hinavsko in zavratno si vladar teme vselej upa več opraviti, kakor v očitnem boji.

Kakšno je n. pr. zdaj na Francoskem, kjer sama krivica vlada s kruto „močjo“, kjer se ne dolžni menihi, ki so tolikanj storili za domovino, preganjajo, požigalci, morilci in roparji pa se iz ječ izpuščajo in glasno proslavljajo!? Mi se le stermé poprašujemo: ali je mogoče kaj takega v katoliški deželi? In ker vemo, da je mogoče, ker se ne dá nič več tajiti, da so se na Francosko zopet Neronovi časi povrnili, je opravičeno naše nadaljno vprašanje: kako je moglo tako daleč priti? Olikani narod „grande nation“, ki vsemu svetu „muštre“ pošilja in zapoveduje celo, kako naj se oblači, ki se kaže sicer tako rahločutnega — je postal tako trinoški, da se smeši pred celim svetom! Ali je to mogoče!

Kaj bi ne bilo mogoče? To je naravno, če eden vojsko prične, nasprotnik se pa vede kakor bi je še ne bilo, zmaga ne more biti dvomljiva. Katoličani so bili prezaspani, preboječi, ko se je boj že zdavno na tihoma pričel. Tu se ponavlja prilika nespametnih devic, ki ne morejo zdaj hi-poma poravnati, kar se je ob pravem času zamudilo.

Kdo na Francoskem menihe preganja, kdo jim zapažena vrata lomi in podira, kdo jim kapelice in cerkve zapira ter šole jemlje! Ali mar vse to delajo komunardi, rudeči liberalci ali krtinasti framasoni, republikanci in kakor se vsa cerkvi sovražna druhal imenuje? Ne, na Francoskem preganjajo menihe katoličani sami!

Kako to?

Le-ti, ki jih preganjajo, pravijo! večina glasov nam je dala vlado v roke. Kako oblastno je unkrat Gambeta zagromel glasovitemu Boudry-ju: „Večina glasov Vas bo sodila!“ Da, katoličani francoski! večina glasov vas sodi vse; sami ste priklicali ploho na-se! Brzkone se je tudi pri vas oznanjevalo: duhoven naj se ne vtika v politiko; ogibajte se vsakega konflikta; le odjenjevati — odjenjevati, kolikor se dá itd.; na tihem pa je veljalo: kaj bi se v nevarnost stavil zgubiti to ali one prednost in korist ter dobiček! Kaj ne, tisti vaš zlozni „laissez aller“ t. j. pusti me, vam zdaj dela preglavice?

S tem nočem obsoditi splošnjega katoliškega značaja na Francoskem: ogromno število odstopivših sodnikov in uradnih mož nam vriva strah, da bi marsikje drugod zastoj iskali še toliko značajnosti. Vendar v obče je lahkoživstvo, nekakšna mehkužnost, preklicana nemarnost preveč se zagrizla v dober živelj, in — kaj bi tajili — katoličani so propadli tu, kakor drugod včasih propadejo, ker so sami hoteli, t. j. ker se niso hoteli junaško in edinostno boriti ob pravem času.

Upamo, da bo tudi sedanja britka poskušnja tamošnjim katoličanom v korist. Mnogih kristijanov življenje je bilo že preplitvo, da bi se moglo katoliško imenovati! Satanu je prišlo v glavo, da hoče presejati, da poižve, kaj je njegovega. Bog pa mu pripusti, ker je večna resnica, da dvema tako nasprotnima gospodoma ni mogoče služiti. Res je, da bo kri tekla, a presejana pa le vendar bo: kri dobrih kristijanov in ta je še vselej bila seme novih dobrih kristijanov.

Ravno ta kos francoske zgodovine, ki se zdaj s tako čudnimi črkami piše, je dokaz, da nič ni za sv. Cerkev žalostnišega in pogubnišega, kakor mlačen ali celo liberalen katoličan. Papež Pij IX. so pred 11 leti rekli: „Ne bojim se za Francosko tolikanj komunardov; česar se za Francosko bojim, je liberalno katoličanstvo, res prava kuga v deželi.“ „Slovenec.“

Velik razloček med nemškimi liberalci in konservativci.

Dolgo so nemški liberalci pri nas vse strahovali. Z ustavljanjem zasedenju Bosne in Hercegovine so prvič trčili ob nerazkrušljivo jim skalo. Kmalu so zgubili svoje ministerstvo „Lasser-Auerspergov“, a lani pri volitvah še celo večino v državnem zboru. Sedaj jih žnjavimo, kder le moremo, to pa po pravici; kajti če jih kmalu popolnem ne užugamo, nam se je bati za Avstrijo. V dokaz bodi shod, kateri je ta stranka pod „komando“ dr. Herbsta dne 14. novembra t. l. sklicala na Dunaj. Sešlo se jih je 3001 mož. Česki odpadnik dr. Schmeikal je zbranim čital „resolucijo“ (sklep). V njej pravijo: „nemštvo je po sedanjem ministerstvu prišlo v nevarnost, mi liberalni gospodje pa tega ne trpimo, mi smo pravi in edini avstrijski Nemci, mi smo Avstrijo osnovali, mi jo vzdržujemo, mi hočemo v jej edini kaj veljati itd.“ Se vè, da so navzoči vsi pripoznali, da je „nemštvo v nevarnosti“ in „resolucijo“ sprejeli. Toda to ni bilo vse. Imeli še so več „resolucij“ na razpolago, katerih pa se niso upali javno čitati. Da je svet za nje zvedel, za to so liberalci tako poskrbeli, da so ove „resolucije“ dali v nemških novinah objaviti, ki ne izhajajo v Avstriji, ampak v nemško-pruske Bismarkovini. No, in od ondot poizvedeli smo jih tudi mi pa zazvedeli nismo nič novega, ampak nekaj, kar smo uže davno slutili. Vendar veseli nas, da imamo veleizdajske nakane nemško-liberalnih vekačev črne na belem. Sedaj jim zamoremo krinko raz lic potegnoti, da se jih vsak pošten, odkritosrčen avstrijski domoljub do pet astraši.

Nemško-liberalni politikarji merijo na to: „da bi ogerske dežele še bolj od naših odcepile se vojska, razdelila na dvoje, postavila dva ministra zunanjih zadev, delegacije odpravile, Poljaki potisnili iz državnega zbora, ostale dežele pa postavno stopile v politično zvezo prusko Nemčijo, ki bi se imela potrditi še s colninsko in kupčijsko zvezo, obenem bi naj prusko-nemški denar pri nas upepljali.“ To se reče: mi nemški liberalci želimo Bosno in Hercegovino dati turškemu sultanu, ogerske dežele Magjarom, Gališko z Bukovinskim Poljakom; kar pa ostane, to naj pride pod prusko-

nemškega cesarja in njegovega Bismarka. So li to avstrijski domoljubi? Ne, to niso več avstrijski domoljubi, ampak avstrijski puntarji in veleizdajice. Škoda velika, da je potres Lipoglavo razdril.

Hvala Bogu, nemško-liberalna svojat ne zastopa vseh avstrijskih Nemcev. Le peščica jih je v primeri do konservativnih Nemcev, ki so vsi trdni Avstrijani in glasno in odločno ugovarjajo zahtevam Avstriji pogubnim. To so storili v številnem svojem shodu v Linci dne 22. novembra t. l. Sešlo se jih je okolo 10.000. Pod predsedništvom grofa Brandisa so sprejeli z navdušenim živoklicanjem na svitlega cesarja resolucijo, v katerej protestujejo zoper prevzetno rogovilstvo liberalcev, ki se drznejo ponašati se, kakor da bi samo oni smeli govoriti v imenu vseh avstrijskih Nemcev; povdarjajo, da nemštvo ni v nevarnosti, tirjajo konservativno ministerstvo, katero bi naj pravično bilo vsem narodom in pomagalo kmetom in obrtnikom iz nesreče in pomanjkanja, kamor nas je liberalno gospodstvo strmoglavilo, zametujejo vsakšno zatirovanje in hujskanje narodov in želijo, da se Avstrija na postavni poti zopet okrepi sv. katoliške Cerkvi v podporo, narodom v zavetje in v čast in slavo preuzvišenej naše hiši cesarske. Tako želimo tudi Slovenci in pozdravljamo veselega srca krepke besede in pogumno obnašanje nemških konservativcev. Ž njih pomočjo hočemo Avstrijo urediti, okrepiti in obraniti vsakega sovražnika!

Gospodarske stvari.

Sadje- in vinorejska šola mariborska.

II. Poglavitna svrha ovej šoli je praktično izurjene in teoretično za umno gospodarstvo dovolj podučene sadje- in vinorejce izrežati. Tej svrhi primerno je ves črtež, uravnava, poduk itd. osnovan. Zavod je namenjen kakim 30 učencem, ki imajo v zavodu stanovati, delati in učiti se 2 ali 3 leta. Poslopij v to svrhu je dovolj pripravljenih in v jako ugodnem kraju blizu mesta Maribora ($\frac{1}{4}$ ure hoda) na znožnji hribovja, na katerem je rajni mariborski dekan Lešnik dal kalvarijske štacije prirediti in sv. Barbari v čast kapelo pozidati. Učilnica je poslopje z 1 nadstropjem. Tukaj je prostorna in svetla hiša, kder se podučuje, zraven nje nahajamo muzej z raznimi učili precej bogato oskrbljen. Pri tleh je uradnica za ravnatelja in adjunkta, zraven velika jedilnica za učence s stanovanjem vinogradnikarja, ki ima tudi kubnjo na skrbi. Na zapadni strani prostornega dvorišča pozidano je veliko 1 nadstropje visoko poslopje, ki služi večim namenom. V nadstropji na severno stran je najpred velika hiša delalnice za učence v prostem času; dalje stanovanje za 3 nadzornike; na zapadno stran vrsti se nastrešje, škedenj in 2 veliki hiši spalnici, na južno stran hiša bolnišnica